

Voorzitter: I. Jacobs (VVD)

Namens de raad: P. Swart (GL), J. Scoop (PvdA), M. Gietema (D66), W. Pechler (PvdD), Y. Menger (Stadspartij), J. Huisman (SP), E. Akkerman (VVD), P. Vermerris (S&S), J. de Haan (CDA), E. Bernabela (PvhN), K. Blauw (PVV)

Namens het college: M. Molema (wethouder)

Namens de griffie: A. Viersen

Rechtsbescherming WIJ

00:16:59

Voorzitter: Welkom bij deze meningsvormende sessie over het versterken van de rechtsbescherming van inwoners via WIJ. We zijn een paar minuten later begonnen omdat de wethouder nog bij een andere sessie moest zijn. Ze is er nu, dus we kunnen beginnen. Naar aanleiding van het raadsvoorstel is deze meningsvormende sessie geagendeerd door D66 en de Stadspartij 100% voor Groningen. Er hebben zich voor dit onderwerp geen sprekers gemeld. Deze meningsvormende sessie is geagendeerd voor 60 minuten. Dat houdt in dat u een spreektijd heeft van 3 minuten per fractie.

00:17:32

Voorzitter: De wethouder mag het doen met 12 minuten. Minder mag, meer is niet de bedoeling. De eerste termijn is bedoeld voor politieke vragen aan het college en zoals u weet, sta ik in deze termijn geen interrupties toe. De tweede termijn is voor onderling debat. Wie heeft vragen aan het college? De fracties van de Partij van de Arbeid en D66. Geen andere fracties? Ik begin met de fractie van de Partij van de Arbeid.

00:18:00

de heer Scoop (PvdA): Bedankt, voorzitter. Het wordt ook duidelijk in mijn betoog dat ik het belangrijk vind dat de gemeente ook leert hoe het gaat met rechtsbescherming, dus dat is mijn vraag aan het college. Hoe zorgt het college ervoor dat we als gemeente signalen binnenkrijgen als zaken niet goed lopen rondom rechtsbescherming. Hoe gaat men leren van deze signalen om in de toekomst nog beter te worden?

00:18:23

Voorzitter: Dank u wel. Dan de fractie van D66.

00:18:26

mevrouw Gietema (D66): We hebben besloten om te blijven investeren in Sociaal Raadslieden. Ik vroeg me af of het college ook heeft overwogen om een bredere agenda op het onderwerp rechtsbescherming te maken.

00:18:38

Voorzitter: Dank u wel. Niemand heeft zich bedacht en heeft alsnog een vraag voor het college? Ik ga over naar de wethouder voor een korte beantwoording.

00:18:45

wethouder Molema: Dank u wel. Ik ga beginnen met de vraag van D66. Wij hebben de POK-middelen gekregen en hebben heel pragmatisch gekeken naar waar de grootste knelpunten zitten. We hadden op dat moment ook kunnen kiezen voor een

groot en meeslepend plan en een hele uitgebreide analyse, maar dat hebben we niet gedaan. Dit is best een urgent vraagstuk, inwoners in kwetsbare omstandigheden die vastlopen op dienstverlening, dus laten we vooral pragmatisch kijken naar waar de nood het hoogste is. Dit is er eentje die voorbijkwam. We zien dat het aantal vragen enorm toeneemt.

00:19:22

wethouder Molema: Ik moet er snel een tabelletje bij zoeken, maar het is nu volgens mij rond de 9.200 of 9.600 vragen per jaar. Vorig jaar hadden we een uitbreiding en de nood om dat door te zetten is hoog, want het aantal vragen neemt toe. We krijgen nergens signalen dat mensen daar verkeerde dingen aan het doen zijn, dus dan wil je dat graag doorzetten. We hebben ook geen signalen gekregen dat er behoefte is aan een grote, meeslepende en integrale aanpak op dit thema. Eerder zat er bij de agendering ook een verwijzing naar Divosa. Als ik daar snel overheen scan, zijn er een aantal dingen zoals het werken vanuit vertrouwen, onze dienstverlening anders inregelen en de doorbraakmethode. Dat zijn allemaal thema's waarbij we echt al aan werken aan de zichtbaarheid.

00:20:05

wethouder Molema: Dat zie je ook terug in een stijging van het aantal vragen, dus dat is geen overweging voor ons geweest. Het was vooral heel pragmatisch: laten we vooral doen wat nodig is en waar behoefte aan is bij onze inwoners. Dan de tweede vraag, hoe leren we hier nu van? De sociale rechtsgebieden zitten allemaal in één team en bespreken signalen en wat ze opvalt. Tegelijkertijd krijgen wij ook jaarlijks vanuit de ombudsman een verslag waarin we kunnen terugzien of er veel inwoners in de knel zitten vanwege de wijze waarop wij de dienstverlening hebben georganiseerd.

00:20:36

wethouder Molema: Die rode draden die daarin zitten en die u als raad altijd met een extra oplegger krijgt, krijgen wij als college ook. Daarin kijken we wat we als vervolg kunnen doen. We bespreken alle klachten die er zijn. Hetzelfde geldt voor klachten die binnenkomen vanuit de WIJ. We hebben ook overzichten van bezwaarschriften. Ik loop zelf wel eens mee in de uitvoering, maar onze medewerkers doen dat ook wel eens om zo ook feeling te krijgen van wat daar gebeurt en wat de signalen zijn. Wij proberen echt aan alle kanten met elkaar te leren van wat er gebeurt en waar onze inwoners tegenaan lopen, omdat we met elkaar volgens mij ook willen dat we mensen in kwetsbare omstandigheden juist de beste dienstverlening geven.

00:21:18

Voorzitter: Ik zie geen vragende blikken van de fracties die de vraag hebben gesteld. De eerste termijn is hierbij afgerond. We gaan over naar de tweede termijn waarin de indienende fracties u verzocht hebben om op een aantal vragen in te gaan. Wie gaat dat als eerste doen? De fractie van D66 begint. Mevrouw Gietema?

00:21:43

mevrouw Gietema (D66): Dank voor het woord. We waren vanochtend met een hele groep uit de raad in Selwerd, en daarin werd denk ik heel duidelijk hoeveel angst er onder inwoners leeft om toeslagen kwijt te raken als je gaat werken en wat dat verder voor gevolgen heeft. Ze weten soms niet waar ze terecht kunnen omdat we in de gemeente veel punten hebben waar je terecht kan. Ik denk dat het heel goed is dat

het voorstel hier voorligt, want alle mensen hebben recht op veel dingen. Het is belangrijk dat daar met aanvraagprocedure en besluitvorming recht aan wordt gedaan. Zoals gezegd staat dat hier nu op de agenda.

00:22:19

mevrouw Gietema (D66): De landelijke opgave is natuurlijk dat er weinig vertrouwen is in de overheid. De belastingdienst en het UWV heeft daar een grote opdracht in, maar ook de gemeente. Zoals de wethouder ook aangaf, doen we volgens mij ontzettend veel om de dienstverlening te verbeteren en leren we ook van de klachtenprocedures vanuit verschillende organisaties. Het kan altijd simpeler, duidelijker en beter. Daarin zien we veel gebeuren, ook bijvoorbeeld vanuit de aanpak armoede en schulden. Wat we ook zien is dat sommige inwoners zich niet gezien of gehoord voelen bij de gemeente Groningen of de WIJ Groningen.

00:22:54

mevrouw Gietema (D66): Mijn fractie vraagt zich af of alle inwoners weten waar ze voor welke vragen terecht kunnen. Zijn de punten waar mensen terecht kunnen ook logisch of toegankelijk? Durven ze bijvoorbeeld de stap te zetten naar WIJ Groningen of de gemeente? Gelukkig hebben we natuurlijk ook de ombudsman waar je terecht kan. We hebben ook onafhankelijke cliëntondersteuning, het Juridisch Loket en WijZ. We hebben een hele rits aan partijen waar inwoners terecht kunnen en dat is denk ik goed. Dat is ook de vraag die ik net stelde aan het college, namelijk of er ook breder is gekeken, misschien vanuit de samenwerking.

00:23:30

mevrouw Gietema (D66): We vinden het belangrijk om extra geld in te zetten voor rechtsbescherming, dus het is denk ik mooi dat de Sociaal Raadslieden in alle WIJ-teams hun werk doen. Tegelijkertijd is de vraag aan alle fracties en het college hoe het sociaal raadsliedenwerk zich verhoudt tot bijvoorbeeld de belastingaangifteperiode waarin de Belastingdienst zelf meer aanwezig is. We hebben ook een belastingwinkel waar studenten dat doen. We hebben zoveel dienstverlening dat mijn fractie zich afvraagt hoe zich dat tot elkaar verhoudt. Er zijn twee dingen heel belangrijk. Hoe verhoudt zich dat tot het Taalhuis, Humanitas, de landelijke dienstverlening en het juridisch loket? Het is heel lastig in te schatten wat het aanbod is, dus volgens mij is het goed dat de sociaal raadslieden er zijn en blijven.

00:24:17

Voorzitter: U heeft een interruptie van meneer Swart van GroenLinks. Zou u daarna ook naar een afronding willen gaan? Uw tijd zit er bijna op.

00:24:25

de heer Swart (GroenLinks): Bedankt, voorzitter. Ik ben even benieuwd. U bent vandaag in Selwerd geweest, maar heeft u veel signalen gehoord dat mensen geen juridische ondersteuning kunnen krijgen? Ik heb ook onderzoek gedaan, maar ik heb dat signaal niet gekregen. Heeft u signalen dat ze de stichtingen niet kunnen vinden?

00:24:44

Voorzitter: D66 voor een antwoord.

00:24:46

mevrouw Gietema (D66): Nee, maar ik heb zelf wel eens met de onafhankelijke

cliëntondersteuning meegelopen, onder andere in Beijum met de sociaal raadslieden. Daar zie je soms mensen die daar vaker komen, maar ook mensen die toch wel lang op zoek zijn geweest en soms ook te laat hulp krijgen waardoor ze soms al verder in de juridische problemen zitten. Volgens mij moeten we altijd scherp blijven of we iedereen bereiken. Van de mensen die we niet bereiken, weten we ook niet of we ze bereiken. Mijn kernvraag is of we alle inwoners bereiken. De vraag is ook of het zinvol zou zijn om naast de investering in Sociaal Raadsliedenwerk misschien het aanbod voor onszelf ook iets beter in kaart te brengen om ons zicht te vergroten.

00:25:22

Voorzitter: Dat is een mooie afronding. Meneer Pechler, Partij voor de Dieren.

00:25:27

Voorzitter: Dank u wel, voorzitter. Het agenderingsverzoek van de indienende fracties verwacht mij een beetje. Enerzijds wordt er door hen in de inleiding gezegd dat rechtsbescherming er voor iedereen in de gemeente zou moeten zijn, waar je ook woont en wat je situatie ook is. Vervolgens wordt door de indieners anderzijds afgevraagd of met het voorstel van het college de inwoners die de sociaal juridische ondersteuning het hardste nodig hebben wel worden bereikt. Dat is natuurlijk iets anders dan iedereen bedienen, want volgens mij is vier ton per jaar onvoldoende om alle inwoners met elke sociaaljuridische hulpvraag te helpen. Daarnaast is de POK-uitkering ook specifiek gericht op het versterken van rechtsbescherming voor kwetsbare inwoners. Volgens mij is dat precies wat het college doet met dit voorstel, wat mijn fractie dan ook van harte steunt. Tot zover.

00:26:09

Voorzitter: Heeft u een interruptie, meneer De Haan, of is dit voor uw eigen woordvoering? Het is voor eigen woordvoering. Mevrouw Gietema mag eerst heel kort, want uw tijd zit erop. Een korte interruptie.

00:26:22

mevrouw Gietema (D66): Ik vroeg me af of u het met me eens bent dat het ook goed is om buiten de WIJ-teams en de gemeente Groningen te kijken of daar ook voldoende onafhankelijke ondersteuning is en of het zinvol is om dat in kaart te brengen?

00:26:32

Voorzitter: Meneer Pechler?

00:26:34

de heer Pechler (Partij voor de Dieren): Het in kaart brengen is iets wat ik misschien nog wel zou willen overwegen. Waar de agendering van de fracties van D66 en de Stadspartij op voor te lijkt sorteren is om samen met veel andere partners een heel nieuw loket op te tuigen. Ik denk juist dat het handiger is dat je alles centraal houdt bij de WIJ met één aanspreekpunt en één loket voor de inwoners. Niet letterlijk één, want er zit er dan als het goed is in bijna elke wijk één. Ik denk dat het anders juist een nog diffuser en troebeler veld wordt. Dat is mijn antwoord daarop.

00:27:11

Voorzitter: Dank u wel, meneer Pechler. We gaan nu naar meneer de Haan voor zijn woordvoering namens het CDA.

00:27:16

de heer Scoop (PvdA): Voorzitter, ik zal het kortheidshalve snel aftikken. Ik kan me volledig aansluiten bij de woordvoering van de Partij voor de Dieren.

00:27:22

Voorzitter: U heeft nog spreektijd over straks. We gaan naar meneer Huisman namens de Socialistische Partij.

00:27:29

de heer Huisman (SP): Dank u wel, voorzitter. De agenderende fractie stellen ons drie vragen. Ons antwoord is het volgende. Het voorliggende raadsvoorstel investeert in de eerste lijn van rechtsbescherming zoals die wordt geboden door de sociaal raadslieden bij WIJ. Dit steunen wij, want sociaal raadslieden zijn op dit gebied naar mening van de SP de frontmedewerkers en zullen, zoals ik ze ken, waar nodig de samenwerkingspartners zoals het Juridisch Loket, onafhankelijke cliëntondersteuning, klachtenfunctionarissen, ombudsmannen, WijZ en het Steunpunt Huren inschakelen. Op deze wijze wordt er naar onze mening voldaan aan de gewenste bredere aanpak die door de indienende fracties wordt gevraagd. Daarmee heb ik gelijk antwoord gegeven op alle drie de vragen. Dank u wel.

00:28:18

Voorzitter: Dank u wel, meneer Huisman. Het woord is aan mevrouw Akkerman namens de VVD.

00:28:21

mevrouw Akkerman (VVD): Dank u wel, voorzitter. Wij zijn het op zich wel eens met de indienende fracties dat we deze middelen precies daar moeten inzetten waar ze het hardst nodig zijn. Dat is althans wat wij als rode draad uit de vragen hebben gehaald. Wij vragen ons af of dat inderdaad goed bij de WIJ zou passen. We zijn ook benieuwd hoe het college dat beoordeelt. De WIJ is juist in elke wijk beschikbaar en is er ook voor iedereen. Het gevoel dat wel bij ons opkwam met het inzetten van die POK-middelen, is dat we sociaal raadslieden nu inzetten om mensen door het ingewikkelde systeem te helpen.

00:28:54

mevrouw Akkerman (VVD): Zou je een gedeelte van dat geld niet juist kunnen inzetten om dat systeem te verbeteren, waardoor het niet nodig is om hulp te hebben om er doorheen te komen? Bijvoorbeeld met process mining. Dat is lastig, want het gaat over de toeslagen en dat is landelijk. Als we nu al horen hoeveel instanties wij hebben die zich bezighouden met van alles en nog wat, is het misschien een idee om daar nog naar te kijken. We zijn benieuwd hoe het college en andere fracties daarnaar kijken. Dank u wel.

00:29:20

Voorzitter: Dank u wel, mevrouw Akkerman. Wie is de volgende? Niet allemaal tegelijk, want dan kan ik niet kiezen. Meneer Vermerris namens Student en Stad.

00:29:33

de heer Vermerris (Student en Stad): Dank u wel, voorzitter. Ik sluit me ook aan bij de woorden van de Partij voor de Dieren. Stel dat we al die instanties in kaart gaan brengen en misschien onder één dak schuiven, dan geven we extra geld uit aan processen en niet per se aan uitvoering. Ik denk dat het vooral belangrijk is dat we

blijven investeren in die uitvoering en dat we de instanties die nu rechtshulp bieden daarmee ook in hun recht laten komen. Dank u wel, voorzitter.

00:30:17

Voorzitter: Dank u wel, meneer Vermerris. Ik geef het woord aan meneer Swart namens de fractie van GroenLinks.

00:30:24

de heer Swart (GroenLinks): Dank u wel, voorzitter. Het agenderingsverzoek kwam ons ook ter ore. We hebben het gelezen en toen dachten we: in het stuk van de wethouder staat mooie dingen over de sociale raadslieden. Er is veldwerk gedaan bij de instanties om te kijken naar de samenwerking en daar hoorden we goede berichten. Natuurlijk kan het altijd beter, maar over het algemeen waren er geen alarmbellen die daar afgingen. Wij steunen dit plan en zijn voor om dit drie jaar te steunen voor de Sociaal Raadslieden.

00:31:04

Voorzitter: Dank u wel. Meneer Scoop namens de fractie van de PvdA.

00:31:10

de heer Scoop (PvdA): Bedankt, voorzitter. Tot op zekere hoogte zijn we heel blij met deze agendering omdat het goed is om met zijn allen over rechtsbescherming te praten. Het is goed dat we daar als raad een goede discussie over hebben. Ik ben blij dat het college ervoor gekozen heeft om veel geld te investeren in de raadslieden omdat ik denk dat ze echt een goede spil zijn die goed weten wat er speelt en mensen ook kunnen doorverwijzen naar andere loketten. Zoals ik net zei in mijn vraag is het belangrijk dat we daarvan leren en we er als gemeente op gericht zijn om te kijken en leren wat er voorkomt. Zoals een collega ook zei, moeten we op een gegeven moment ook naar het proces gaan kijken. Als iets heel vaak voorkomt, hoe kunnen we dan zorgen dat het makkelijker wordt voor onze burgers? Ik ben het niet eens met het idee om iets nieuws op te tuigen. Doe wat je doet beter en investeer daarin om het beter te maken. Als het bij in kaart brengen blijft, zou het kunnen, maar bij iets nieuws optuigen niet. Ik denk niet dat dat een goede inzet is van onze middelen en tijd op dit moment.

00:32:11

Voorzitter: U heeft nog een vraag van mevrouw Gietema.

00:32:13

mevrouw Gietema (D66): De insteek was niet om iets groots op te tuigen, maar vooral te kijken hoe je vanuit die samenwerking misschien ook nog tot een extra plusje kan komen. Betere dienstverlening is één, maar is het ook waardevol om ook los van eigen dienstverlening te kijken wie zich niet welkom voelt in de dienstverlening en dan daar iets scherper naar te kijken? Bijvoorbeeld vanuit een iets beter overzicht van het aanbod.

00:32:36

Voorzitter: Meneer Scoop, heeft u daar antwoord op?

00:32:38

de heer Scoop (PvdA): Dank u wel. Je ziet na de toeslagenaffaire dat veel mensen bang zijn geworden voor de overheid, dus daar moeten we sowieso iets mee doen.

Mensen moeten weten dat wij hier zijn om ze te helpen, niet om ze in de afgrond in te duwen zoals dat landelijk helaas gebeurd is. In dat opzicht is het denk ik wel goed om te kijken wie we niet bereiken en hoe we iedereen kunnen bereiken. Daar heb ik wel oren naar, maar gebruik wat je wat je nu hebt en zet het beter in.

00:33:08

Voorzitter: Dank voor uw antwoord. Er zijn nog een aantal fracties te gaan. Mevrouw Bernabela wil namens de Partij van het Noorden het woord.

00:33:16

mevrouw Bernabela (Partij voor het Noorden): Dank u wel. Het is heel belangrijk om rechtsbescherming te hebben, dat moet ook onafhankelijk zijn. Er zijn verschillende partijen die ook juridisch advies geven, zoals het Juridisch loket, WijZ en een ombudsman. Wij dachten: als die loketten er toch zijn, dan zou je ook kunnen zeggen dat we die misschien structureel subsidie kunnen geven. Het moet dan wel een doorverwijzing zijn. Dat zouden de teamleden van WIJ direct kunnen doen. We weten niet of het zozeer nodig is om te investeren in de Sociaal Raadslieden en het werk bij WIJ.

00:34:07

mevrouw Bernabela (Partij voor het Noorden): Als het helpt om meer mensen te helpen, dan wel. Zoals mijn collega van D66 zei, hebben we vanmorgen ook gezien dat niet iedereen naar het WIJ-team. Dan loop je die mensen mis, dus dan is misschien ook goed om te investeren in andere partners in plaats van iets heel nieuws op te zetten. Ik krijg een interruptie.

00:34:30

Voorzitter: U heeft een interruptie van mevrouw Akkerman.

00:34:32

mevrouw Akkerman (VVD): Dank u wel, voorzitter. Als je het ergens anders neerlegt, in hoeverre is het dan zo dat mensen het dan wel weten te vinden? Waar zou dat verschil dan in zitten ten opzichte van de WIJ?

00:34:44

Voorzitter: Mevrouw Bernabela.

00:34:46

mevrouw Bernabela (Partij voor het Noorden): Dat is wat laagdrempeliger, dat hebben we vanmorgen gehoord. Mensen zien het dan. De WIJ is een soort overheid, en dat klinkt na afloop van de toeslagenaffaire niet voor iedereen gezellig in de oren, en dan druk ik het nog lichtzinnig uit. Daar zit een angst bij. Het is dan heel laagdrempelig om bijvoorbeeld binnen te lopen bij het Wijkbedrijf Selwerd. Als je daar kan doorverwijzen naar een ander loket wat niet direct de overheid is, klinkt dat voor mensen al wat beter. Zo kan je nog meer mensen helpen.

00:35:22

mevrouw Bernabela (Partij voor het Noorden): Natuurlijk valt er ook iets voor te zeggen dat het allemaal makkelijker moet worden. Wij zijn een voorstander van een bredere aanpak waarbij geïnventariseerd wordt welke partners er zijn. Dat is niet heel moeilijk, want die zijn wel bekend. En dat je daarmee kan samenwerken zodat je iedereen kan voorzien van de juiste rechtsbescherming.

00:35:52

Voorzitter: Tot zover, mevrouw Bernabela? Mevrouw Menger en mevrouw Blauw hebben het woord nog niet gevoerd. Mevrouw Menger namens Stadspartij 100% voor Groningen.

00:36:03

mevrouw Menger (Stadspartij 100% voor Groningen): Dank u wel, voorzitter. Ik heb niet veel toe te voegen aan hetgeen wat er al is gezegd, ook al zijn we mede-indiener van het agenderingsverzoek. Ik denk dat het wel goed is dat we het hebben geagendeerd, want we hebben nu van de verschillende raadsfracties gehoord hoe iedereen erin staat en dat ze het ook heel belangrijk vinden. Tegelijkertijd denk mijn fractie dat de gemeente op zich al goed op weg is. Wat ik wel opvallend vond, was dat het MJD een aardige tijd terug drie Sociaal Raadslieden had. Een grote stap vooruit naar het heden is dat er via WIJ nu dertien Sociaal Raadslieden zijn, dus dat is best een enorme toename. Dat heeft waarschijnlijk ook te maken met hoe de samenleving er nu uitziet en dat veel kwetsbare mensen of een doelgroep daar gebruik van maakt.

00:37:10

mevrouw Menger (Stadspartij 100% voor Groningen): Wat wij belangrijk vinden om weer te benadrukken, is dat wij een zorg hebben richting de toekomst, dus het zogenaamde ravijnjaar. We hebben nu wel middelen waaruit de Sociaal Raadslieden worden gedekt. Dat is echter alleen voor een bepaalde tijd. Als we straks bezuinigingen krijgen, is de kans groot dat dat afgeschaald gaat worden of dat het misschien verdwijnt.

00:37:42

Voorzitter: U heeft een interruptie van meneer Swart.

00:37:47

de heer Swart (GroenLinks): Dank u wel, voorzitter. In de laatste vraag van het agenderingsverzoek staat een bredere aanpak van de rechtsbescherming. Wat bedoelt u daar precies mee? Want er zijn veel instellingen die zich daar al mee bezighouden, zoals de WIJ. De laatste vraag kon ik niet helemaal duiden. Kunt u mij uitleggen wat u bedoelt met een nog bredere aanpak?

00:38:07

Voorzitter: Ik verzoek u via de voorzitter te spreken. Mevrouw Menger.

00:38:10

mevrouw Menger (Stadspartij 100% voor Groningen): Dank u wel, voorzitter. Zoals vanuit mijn fractie bedoeld wordt, is dat je met verschillende ketenpartners daarin samenwerkt. Je ziet nu ook dat als mensen een bepaalde hulpvraag hebben, het als een financiële hulpvraag wordt gezien. Terwijl er misschien iets heel anders aan ten grondslag ligt. Ik denk dat het daarom goed is dat je dat breder aanpakt, zodat niet alles standaard wordt weggezet als een financiële hulpvraag. Begrijpt u wat ik bedoel?

00:38:58

Voorzitter: Meneer Swart gaat uitleggen of hij het begrijpt.

00:39:01

de heer Swart (GroenLinks): Ik snap het nog niet helemaal. Alles komt uit bij het

financiële deel, u zegt dat dat de problematiek is. Dat is waar het vaak op uitkomt, en dan weten ze de weg naar andere ketenpartners of instellingen niet te vinden.

00:39:13

Voorzitter: Mevrouw Menger.

00:39:15

mevrouw Menger (Stadspartij 100% voor Groningen): Dank u wel, voorzitter. We zien in de praktijk gebeuren dat mensen te vaak vastlopen en de weg dus niet weten te vinden. Wat we ook zien op alle divisies binnen het sociaal domein, is dat als je daar een bredere aanpak voor inzet, je misschien wat sneller kan acteren en mensen dus sneller bediend worden en de juiste zorg of hulp krijgen of kunnen ontvangen.

00:39:50

Voorzitter: Mevrouw Menger, u heeft nog een vraag van mevrouw Akkerman. Daarna verzoek ik u om uw woordvoering af te ronden.

00:39:56

mevrouw Akkerman (VVD): Dank u wel, voorzitter. In onze optiek zijn Sociaal Raadslieden juist ontzettend allround en bij uitstek goed in de vraag achter de vraag zien. Heeft u daar andere ideeën over?

00:40:10

Voorzitter: Mevrouw Menger?

00:40:12

mevrouw Menger (Stadspartij 100% voor Groningen): Nee, ik heb daar niet bepaald een ander idee over. Ik ga ervan uit dat dat ook zo is en dat het ook zo wordt ervaren door de personen die hun hulpvraag neerleggen bij de Sociaal Raadslieden en ze ook degelijk en goed geholpen worden. Ik ben allang blij dat dat we zoveel Sociaal Raadslieden hebben, want die zijn broodnodig. Dank u wel. Ik ben klaar, voorzitter.

00:40:44

Voorzitter: Mevrouw Blauw is aan de beurt voor de woordvoering.

00:40:47

mevrouw Blauw (PVV): Dank u wel, voorzitter. Er is al veel gezegd. Ik denk dat ik inga op de vragen die gesteld zijn door de indieners. De PVV hecht groot belang aan het versterken van de rechtsbescherming van inwoners. Dit moet echter op een wijze gebeuren die recht doet aan de behoefte van onze inwoners en die hun toegang tot gerechtigheid waarborgt. De PVV is voorstander van een onafhankelijk juridisch adviespunt, losgekoppeld van WIJ Groningen. Dat is het antwoord op vraag één, voorzitter. Wat vinden wij van het voorstel? De PVV is er vrij kritisch over. Het toevoegen van extra middelen zonder fundamentele hervormingen is geen oplossing. Het huidige systeem kent geen onafhankelijke toetsing van de werkwijze van WIJ.

00:41:36

Voorzitter: Mevrouw Blauw, meneer Scoop zou u daar graag een vraag over willen stellen.

00:41:40

mevrouw Blauw (PVV): Dat mag.

00:41:41

de heer Scoop (PvdA): Het gaat over uw punt over de onafhankelijke juridische hulp. We hebben het juridisch loket en de sociale advocatuur die uitbesteed wordt door het kabinet, dus wat wil u er nog extra bij hebben? Hoe ziet u dat voor zich?

00:41:55

Voorzitter: Mevrouw Blauw.

00:41:57

mevrouw Blauw (PVV): Wij willen het losgekoppeld hebben van WIJ, dus het moet een onafhankelijk juridisch adviespunt worden. Alleen willen we eerst kijken, en dat was waar ik nu aan toe kwam...

00:42:10

Voorzitter: Mevrouw Gietema wil u ook nog een vraag stellen. Misschien kunt u die dan meenemen in het vervolg van uw woordvoering.

00:42:16

mevrouw Gietema (D66): Ik heb een aanvulling op de PvdA. We hebben wel een aantal onafhankelijke punten waar inwoners terecht kunnen. Ik vroeg me af of de PVV ook een rol ziet voor de gemeente om daar misschien ook iets meer over te communiceren zodat die ook vindbaarder worden?

00:42:30

mevrouw Blauw (PVV): Voorzitter, daar zijn we zeker voor. De communicatie naar de inwoners over hun rechtsbescherming is juist van essentieel belang, want dat gaat nu dus ook niet goed. Kijk, het huidige systeem kent geen onafhankelijke toetsing van de werkwijze van WIJ. Dat is een feit. Wij vinden dat WIJ niet altijd goed functioneert. Dit versterkt ook de indruk van een gesloten systeem dat niet toegankelijk is voor kritische evaluatie. Dan een antwoord op vraag drie, dat is onze reactie. De PVV steunt een bredere aanpak, maar deze moet gericht zijn op onafhankelijkheid, toegankelijkheid en transparantie, zoals mevrouw Gietema net ook al aangaf.

00:43:11

Voorzitter: Meneer Huisman had twee zinnen geleden al een vraag, dus ik geef hem die gelegenheid.

00:43:18

de heer Huisman (SP): Dank u wel, voorzitter. Het gaat om de onafhankelijke toetsing. De ombudsman maakt de rapportage op van de zaken die bij WIJ niet goed gaan. Dat is toch een onafhankelijke toetsing? Bent u dat met mij eens?

00:43:32

Voorzitter: Mevrouw Blauw?

00:43:34

mevrouw Blauw (PVV): Voorzitter, de heer Huisman weet waarschijnlijk ook wel dat er best wel wat problemen zijn bij WIJ, ook over het beschikkingsvrij werken. Er zijn ongelooflijk veel zaken aan de hand, ook vanuit de samenleving. De ombudsman rapporteert daar wel over, maar er wordt niet altijd voldoende mee gedaan. WIJ gaat nog steeds op een bepaalde manier door. Er zijn nog steeds veel opmerkingen waarbij het niet goed functioneert. Wat wij graag willen is een breder plan zonder

kritische toetsing van de bestaande structuren, want dat biedt geen garantie voor verbetering. Dat is wat wij ervan vinden.

00:44:17

Voorzitter: Dank u wel. Meneer Huisman heeft nog een vraag.

00:44:21

de heer Huisman (SP): Ik wil nog wel even op de ombudsman ingaan, voorzitter. Als er onvoldoende gedaan wordt met de opmerkingen die de ombudsman plaatst, mogen wij onszelf even in de portemonnee kijken. Wij krijgen dat ook onder ogen en kunnen dus daar vragen over stellen en daar ook op acteren als er niet door het college en de WIJ op geacteerd wordt. Dat is toch de situatie?

00:44:51

Voorzitter: Mevrouw Blauw?

00:44:55

mevrouw Blauw (PVV): Voorzitter, ik weet niet of de heer Huisman het afgelopen jaar heeft opgelet, maar volgens mij heeft de PVV bijna elk vragenuur wel vragen gesteld over WIJ en rechtsbescherming. Dat weet iedereen. Dat het helemaal goed gaat is niet zo. Dat wij er heel kritisch op zijn, is volgens mij overal wel bekend.

00:45:15

Voorzitter: Dank u wel. U heeft uw woordvoering allemaal gedaan. Ik geef mevrouw Molema namens het college ruimte om hierop te reageren.

00:45:24

wethouder Molema: Dank u wel. Wat in dit gesprek door elkaar loopt is hoe wij de hulpverlening hebben georganiseerd met elkaar als mensen een vraag hebben en de rechtsbescherming daarin. Wij zien ook dat het voor inwoners soms ongelooflijk ingewikkeld is om te weten waar ze moeten zijn. Dat heeft niet alleen met lokale regelingen te maken maar voor een groot deel ook met landelijke regelingen. Daarom heb je die Sociaal Raadslieden juist nodig om mensen in dat oerwoud van regels de weg te wijzen. Wij zitten hier aan tafel en redden ons redelijk. We zijn redelijk zelfredzaam. Als je rechtsbescherming nodig hebt, heb je in je eigen netwerk iets, heb je een rechtsbijstandsverzekering of je betaalt het zelf.

00:46:07

wethouder Molema: Wat we hiermee doen, is juist mensen die onvoldoende zelfredzaamheid hebben, proberen te ondersteunen omdat het voor hen van levensbelang is dat ze de juiste weg weten in financiële vraagstukken. Daar zien we ook de grootste toename in. Als D66 dan vraag weten alle inwoners waar ze terecht kunnen, is het antwoord: nee, dat weten ze niet. Dat is het probleem waardoor we de Sociaal Raadslieden moeten hebben. Er is een heel breed landschap, want er is nog veel meer aanbod. Je kan ook naar Humanitas Thuisadministratie gaan. Er is aan alle kanten hulp en ondersteuning en zijn er initiatieven. De WIJ, maar ook de Sociaal Raadslieden, kennen dat landschap en weten waar ze moeten zijn op het moment dat mensen op een andere manier beter geholpen kunnen worden of ergens gebruik van kunnen maken. Het is dan juist hun rol om daarin ook te helpen.

00:46:56

wethouder Molema: Hoe zich dat tot elkaar verhoudt, is ook onderdeel van het

gesprek wat jullie met collega Eikenaar voeren als het gaat om armoede en inkomen. Wat betreft de gemeentelijke regelingen is al afgesproken dat we door het regelingenwoud heen gaan. Daar ben ik vorig jaar nog over geïnformeerd, dus daar werken we ook samen aan omdat we juist willen dat inwoners zich goed kunnen redden en goed mee kunnen doen. Dan de opmerking over het aanpassen van het systeem. Wij proberen dat lokaal op onze eigen manier te doen. Ik moet wel heel eerlijk zeggen dat landelijke regels daar soms enorm bij knellen. We zien dat ook bij andere gemeenten in het land die soms de randjes opzoeken en weer teruggefloten worden.

00:47:34

wethouder Molema: Er zit een vraagstuk in het stelsel wat opgelost moet worden waar de Tweede Kamer en het kabinet aan mag trekken. Volgens mij is dat daar ook onderwerp van gesprek. Het zou wel meer mogen wat mij betreft, dus als u daar nog lijntjes heeft, dan zou het heel fijn zijn als u het daar ook op de agenda zet. Dan de opmerking over vooral niets nieuws optuigen en het bestaande beter maken. Daar zijn we doorlopend mee bezig, dus dat heeft de aandacht. We voeren ook het gesprek over welke rode draden opvallen. Met de WIJ wordt het gesprek gevoerd. Als er in één keer enorm veel telefoontjes komen omdat brieven niet duidelijk waren, dan moeten we daar iets mee doen en zorgen dat het de volgende keer duidelijker wordt voor inwoners. Dat proberen we echt aan alle kanten op te lossen.

00:48:19

wethouder Molema: Dan de vraag over de financiën. Het voorstel is nu om het voor drie jaar uit de POK-middelen te doen. Er is geen enkele aanleiding om te denken dat we dat zouden afschalen, want als raad stelt u nu vast om het de komende drie jaar op deze manier te dekken. In het raadsvoorstel stond ook dat er vanuit de VNG al het gesprek wordt gevoerd met het Rijk over de doorzetting van de POK-middelen. Mensen in kwetsbare omstandigheden zijn niet in één keer verdwenen en opgelost. Er blijft behoefte aan extra inzet vanuit gemeenten op dienstverlening aan inwoners in kwetsbare omstandigheden.

00:48:53

wethouder Molema: Dan de opmerking van de PVV over de WIJ. U bent daar inderdaad heel consistent in. Ik ben ook heel consistent met het antwoord. Als college zijn wij ongelooflijk tevreden met de WIJ. Wij hebben een organisatie die een uniek aanbod heeft, integraal werkt en waar hele goede mensen werken. Er gaat af en toe wel een keer iets mis waar mensen werken, dat gebeurt ook bij ons. Ik maak ook fouten, dat hoort er ook bij. Er is bij ons geen enkele aanleiding om te denken dat de WIJ het werk niet goed doet en dat we de Sociaal Raadslieden in een andere organisatie zouden moeten onderbrengen dan bij de WIJ.

00:49:32

wethouder Molema: Je ziet de meerwaarde van het feit dat ze bij de WIJ zitten op de plek waar de vraag binnenkomt. Een vraag kan heel snel worden doorgeleid en het zit in hetzelfde gebouw zit, dus dat zorgt voor een beter bereik van onze inwoners. Op het moment dat u opmerkingen blijft maken over de WIJ en wat u daarvan vindt qua functioneren, krijgt u standaard van mij als antwoord terug dat wij wel tevreden zijn over de WIJ en dat er geen aanleiding is om te denken dat zij hun werk niet goed doen.

00:49:56

Voorzitter: Dit roept een reactie op van mevrouw Blauw.

00:50:00

mevrouw Blauw (PVV): Dank u wel, voorzitter. Dit is inderdaad ook vaak het gesprek wat wij hebben. Het gaat niet over fouten maken, dat doet iedereen. Dit gaat over bepaalde processen, beschikkingsvrij werken, de manier waarop er gewerkt wordt en de signalen vanuit de samenleving. Er zit nogal wat tussen wat u zegt en wat wij te horen krijgen. Dat wil ik wel gezegd hebben en dat blijf ik ook zeggen. Ik hoor ook signalen vanuit de zorg, vanuit eerste hand, en dat zijn geen al te beste signalen. Dat gaat niet over de mensen, iedereen doet zijn stinkende best. Dit gaat wel over hulpverlening en zorg die kwetsbare mensen nodig hebben en wat niet altijd goed aansluit. Daar hebben wij het over.

00:50:54

Voorzitter: De wethouder. Of mevrouw Gietema?

00:50:55

wethouder Molema: Nee, ze wilde alleen zeggen dat ik de microfoon nog niet aan had. Ik wil daar wel iets op zeggen. De WIJ voert de opdrachten uit die wij als college aan de WIJ geven. Op het moment dat wij met elkaar bedenken dat we de Basis jeugdhulp introduceren met daarin beschikkingsvrij werken, waar de raad mee heeft ingestemd, moet u niet de WIJ aanspreken op beschikkingsvrij werken, maar het college en uw collega's in de raad die dat besluit hebben genomen aanspreken. Dan vind ik dat dingen door elkaar lopen in wat wij met elkaar afspreken.

00:51:25

wethouder Molema: Als we het hebben over de hulp van kwetsbare mensen... Wat we zien met elkaar, en dat gesprek voer ik ook met de WIJ, dat je de vraag mag stellen: hebben we meer mensen in kwetsbare omstandigheden of is het zorglandschap en het ondersteuningslandschap de afgelopen jaren ingewikkelder geworden? Het maakt niet uit bij welke partij in het sociaal domein je komt, alle partijen geven aan dat ze meer mensen nodig hebben dan er zitten en dat er meer vraag is dan wat ze kunnen leveren. Er wordt overal geprioriteerd. Met de WIJ prioriteren we mensen in de meest kwetsbare omstandigheden en de veiligheid van mensen altijd. Dat heb ik ook gezegd over onze aanpak huiselijk geweld kindermishandeling.

00:52:04

wethouder Molema: Er mag niet iemand zijn die daar komt met een vraag die niet geholpen wordt als het gaat om de veiligheid. Dat is op dit moment echter wel de realiteit in het hele sociale domein, er is een enorme schaarste. Daar moet u ons als college op aanspreken, wij zijn verantwoordelijk voor welke prestatieafspraken wij hebben gemaakt en hoe wij geprioriteerd hebben. De WIJ is uitvoerder van die afspraken. Als u daar als raad meer over wil weten, zou ik vooral voorstellen om het een keer te agenderen om te zien hoe het werkt in de praktijk. Welke opdracht heeft de WIJ in alle breedte?

00:52:37

wethouder Molema: Ik sta hier heel bewust langer bij stil, want het beschadigt mensen die daar echt hun stinkende best doen. Dit zijn mensen vanuit de toegang,

de basis jeugdhulp, preventie en de Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg. Dit zijn de mensen die de daklozen in de stad helpen. Het zijn onze jeugd- en jongerenwerkers. Het is een totaalpakket wat daar gebeurt. Ik vind het oprecht kwetsend dat we zo over een organisatie praten die een breed aanbod heeft, terwijl wij daar als college verantwoordelijk voor zijn.

00:53:14

Voorzitter: Wethouder, ik zoek een punt. Mevrouw Menger wil u een vraag stellen.

00:53:20

mevrouw Menger (Stadspartij 100% voor Groningen): Dank u wel, voorzitter. Voordat we echt in een discussie of debat over het WIJ belanden, sluit ik me toch aan bij mijn collega van de PVV. Als wij als raadsleden volksvertegenwoordigers vanuit het veld, dus de inwoners, berichten binnenkrijgen die ons zorgen baart over de organisatie, zijn wij gerechtigd om daar vragen over te stellen of een agenderingsverzoek over in te dienen. Als u dan stelt dat we het college daar vragen over moeten stellen, doen we dat ook. Ik spreek voor mijn fractie als ik zeg dat wij er helemaal niet op uit zijn om mensen te beschadigen of kwetsen, maar wij mogen wel aan de kaak stellen dat er dingen niet goed gaan.

00:54:23

Voorzitter: Dank u wel, mevrouw Menger. Volgens mij is dat niet wat de wethouder zegt. Volgens mij is het zo dat de wethouder probeert te zeggen dat WIJ doet wat de opdracht is. Ze biedt ook aan om met elkaar eens goed te kijken naar de opdracht, dus volgens mij kunnen we de agendacommissie verzoeken om een beeldvormende sessie te hebben over hoe de WIJ werkt, welke verantwoordelijkheden het college heeft en welke opdracht we het WIJ gegeven hebben, zodat we het inhoudelijk debat kunnen voeren.

00:54:56

Voorzitter: Ik hoor de wethouder zeggen dat als u vindt dat het WIJ niet goed functioneert, de wethouder verantwoordelijk is. Dat is wat ze volgens mij zegt en dat heb ik goed gehoord. De agendacommissie hoort graag of jullie gebruik maken van het aanbod van de wethouder. De wethouder vervolgt nu haar betoog. Ik zie dat meneer Scoop ook nog een vraag heeft.

00:55:18

de heer Scoop (PvdA): Ik heb een opmerking. Ik vind het goed dat de wethouder duidelijk maakt dat de WIJ veel dingen doet en ook veel goede dingen doet. Dat sommigen van ons anders denken over de transformatie in de jeugd, maar het is wel goed om te benadrukken dat de WIJ hele goede dingen doen en dat ik persoonlijk heel veel goede dingen hoor over het WIJ. Dat wil ik hier wel even kwijt.

00:55:34

Voorzitter: Dank u wel. Wethouder, vervolgt u uw betoog.

00:55:36

wethouder Molema: Ik was klaar, maar ik wil nog wel reageren op een opmerking. Volgens mij zeg ik niet dat u als raadslid geen vragen mag stellen of geen opmerkingen mag maken. Het enige wat ik aangeef is dat wij daar als college voor verantwoordelijk zijn en dat we met elkaar in het verleden een aantal inhoudelijke keuzes hebben gemaakt in hoe wij ons ondersteunings- en welzijnswerk en toegang

organiseren. Daar mag u het college op aanspreken en daar heeft u ook zelf een verantwoordelijkheid in. Een groot deel van die keuzes heeft u als raad ook zelf vastgesteld.

00:56:04

wethouder Molema: Ik merk in de hele discussie, en dat gebeurt vaker, dat het diverse takenpakket van de WIJ door elkaar heen loopt, waardoor het best eens een keer kan zijn dat een inwoner in kwetsbare omstandigheden tussen wal en het schip valt. Dat ga ik nooit ontkennen, want dat kan altijd gebeuren. Volgens mij moeten we heel duidelijk zijn over de breedte van het takenpakket en daarin is de WIJ echt uniek in Nederland. Wij zijn daar heel tevreden over.

00:56:28

Voorzitter: Mevrouw Gietema wil u nog een vraag stellen.

00:56:31

mevrouw Gietema (D66): Ik wil even terug naar het raadsvoorstel. In mijn eigen ervaring heb ik gezien dat iemand in Beijum een inwoner ook heel goed hielp. Volgens mij zijn ze super allround en kundig en jagen ze de rechtsbescherming in alle WIJ-teams aan zodat je het juist ook in die dienstverlening krijgt in plaats van dat ze het moeten oplossen. Ik heb nog een vraag nog aan de wethouder. Als ik bijvoorbeeld google op Sociaal Raadslieden van Groningen komt er niets naar boven. Dat vind ik echt zonde, want het zijn echt helden voor mensen. Ze gaan hopelijk ook veel betekenis hebben in de verschillende WIJ-teams, zodat de dienstverlening steeds beter wordt.

00:57:07

mevrouw Gietema (D66): Ik wil in ieder geval aan de wethouder meegeven om ze zichtbaar te maken. Laat die helden naar buiten treden. Ik heb nog een tweede vraag die ik wil stellen. Ik ben met u eens dat veel inwoners tevreden zijn, maar er is ook een groepje van lastig te kwantificeren inwoners die zich niet gezien voelt. Daar zijn we ook voor. Ik vraag me af of het college erkent dat die groep er wel is, los van dat er ook veel goed gaat.

00:57:34

Voorzitter: Wethouder, wilt u luid en duidelijk nog even de toezegging doen over de vindbaarheid, want ik zie u knikken. Wil u daar nog even op ingaan?

00:57:42

wethouder Molema: Ik wilde het vanmiddag googelen, en toen kon ik het ook niet vinden, dus daar hebben we nog werk te doen. We zullen dat oppakken. Die toezegging mag u noteren.

00:57:52

Voorzitter: Mevrouw Gietema had nog gevraagd of u het ermee eens bent dat sommige mensen inderdaad het niet kunnen vinden. Volgens mij had u al gezegd dat u daar oog voor heeft. Volgens mij is die vraag al beantwoord. Ik heb een aantal raadsleden horen zeggen dat er her en der wel iets verbeterd kan worden en dat er veranderingen nodig zijn. Leidt dat ook tot moties of leidt dat alleen tot de woordmelding en verwachten we geen moties en kan het stuk conform? Mevrouw Gietema?

00:58:22

mevrouw Gietema (D66): Ik wil misschien nog doorpraten over het in kaart brengen ervan, niet als een hele brede aanpak, maar dat we als raadsleden en vanuit de gemeente beter zicht hebben op wie wat doet. Ik wil kijken of dat haalbaar is.

00:58:34

Voorzitter: Dat leidt niet tot iets voor volgende week in de raadsvergadering?

00:58:37

mevrouw Gietema (D66): Mogelijk wel of mogelijk niet. Dat is een insteek voor volgende week. Misschien komt er een motie om het aanbod in kaart te brengen.

00:58:45

Voorzitter: Volgens mij heeft de wethouder die toezegging al gedaan, dus dat hoeft misschien niet via een motie. Het kan ook via een agendering.

00:58:55

wethouder Molema: Mijn tekst was: het aanbod is in kaart, want onze professionals in de WIJ weten wat het aanbod is.

00:59:02

mevrouw Gietema (D66): De intentie van het voorstel zou meer zijn... Wat ik hoor, bijvoorbeeld van verschillende andere partijen, is dat iedereen een ander beeld heeft bij de Sociaal Raadslieden. Iedereen heeft een ander beeld bij WIJ. De één zegt dat ze geen beroep en bezwaar doen en de ander zegt dat ze wel ondersteunen bij bezwaar. Voor mij is het persoonlijk best onduidelijk, en dat merk ik ook in het werkveld. Ik vraag niet om iets heel groots, maar ik wil misschien ambtelijk afstemmen of een toezegging op dat we een overzichtje kunnen krijgen met wie wat doet.

00:59:27

wethouder Molema: Als het een vraag is... Dat was volgens mij de tekst. De Sociaal Raadslieden staan niet op de website, zet even op de website wat ze doen, want dat hebben we dat deel ondervangen. Dan is het helder voor iedereen wat de Sociaal Raadslieden wel en niet in hun takenpakket hebben.

00:59:47

Voorzitter: Voldoet dat aanbod aan uw vraag? Naarmate de motie vager wordt, wordt de opdracht voor de wethouder ook vager. Dat geef ik u in ieder geval mee.

00:59:56

mevrouw Gietema (D66): De vraag is wel iets breder en gaat niet alleen om wat de raadslieden doen, want dat is een duidelijke toezegging. Wat doet de WIJ op het stukje rechtsbescherming en wat doet het Juridisch Loket? De raadsleden weten precies wie wat doet, laten we dat vooropstellen. Zij doen supergoed werk, maar je wil ook dat andere partijen dat ook inzichtelijk hebben. Ik ben nog aan het zoeken of dat nu voldoende is.

01:00:18

Voorzitter: Mevrouw Blauw, overweegt u ook nog een motie of niet?

01:00:20

mevrouw Blauw (PVV): Nee.

01:00:22

Voorzitter: Ik kijk rond, deze meningsvormende sessie is volgens mij beëindigd. Fijne avond.